

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل: کلیه قوانین مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاکرات مجلسین - اخبار مجلس - انتصابات - آگهیهای رسمی و قانونی

شماره ۱۸۶۳

۴ شنبه ۱۹ تیر ماه ۱۳۳۰

سال هفتم

شماره مسلسل ۱۶۴

دوره شانزدهم مجلس شورای ملی

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۱۶۴

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز شنبه ۱۳ تیر ماه ۱۳۳۰
فهرست مطالب:

- ۱ - تصویب صورت مجلس
- ۲ - قرائت دو فقره تلگراف واصله از شبستر و شیراز
- ۳ - بیانات آقای نایب رئیس دایر بابر از خرسندی از حسن جریان عمل جراحی اعلیحضرت همایون شاهنشاهی
- ۴ - بیانات قبل از دستور آقایان: دکتر جلالی - کیو - صدر میر حسینی
- ۵ - گزارش آقای اردلان راجع با اجرای قانون ملی شدن صنعت نفت
- ۶ - تقاضای تعقیب و طرح دو فقره لایحه قبلی بوسیله آقای معاون وزارت دارائی
- ۷ - بقیه مذاکره در طرح قانونی راجع به اسناد مکشوفه شرکت سابق نفت
- ۸ - طرح گزارش راجع با اجازه استخدام افراد شهرانی
- ۹ - تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس ساعت ۱۰ و سه ربع صبح بریاست آقای جواد گنجی (نایب رئیس) تشکیل گردید

(۱- تصویب صورت مجلس)

نایب رئیس - صورت غائبین جلسه گذشته قرائت میشود

(بشرح زیر قرائت شد)

غائبین با اجازه - آقایان: شکرانی، صفوی، دولتشاهی، محمد علی مسعودی، آصف، دکتر معظمی، بوداغانیان، اردلان خسروانی، لوشار، غلامرضا فولادوند طاهری، امیر قاسم فولادوند، محمد ذوالفقاری صالح، دکتر بقائی، مکی، طباطبائی

دکتر شایگان

غائبین بی اجازه - آقایان: محمودی، خاکباز، قهرمان، خسرو قفقائی، سنندجی، امینی، تولیت، ابتهاج، آشتیانی زاده، حازقی، رضوی، سلطانی جواد مسعودی، اکبر دیر آمدگان با اجازه - آقایان: منصف، شوشتری، نصرتیان، رفیع، نثار اسلامی، پیراسته، سالار بهزادی، صدر میر حسینی، معین زاده

دیر آمدگان بی اجازه - آقایان: هراتی، تیمورتاش، دکتر مصباحزاده نایب رئیس - نسبت بصورت جلسه اعتراضی هست؟ آقای شوشتری: شوشتری - بسم الله الرحمن الرحیم بنده در این صورت جلسه مطالبی را که جلسه قبل عرض کردم البته مورد سؤال همه ای قرار گرفته ام که ناچارم این معنی را توضیح بدهم

گرچه مطلب را با تمام صراحت و موقعی که بعنوان ماده ۹۰ استفاده کردم عرض کردم بجناب آقای وزیر کشور سوء تفاهم شده، من عرض نکردم پرونده سازی گفتم وقتی خود جناب عالی میفرمائید هنوز ما ندیدیم و وزیر داد گستریم می فرماید ما هنوز این اسناد را ندیدیم و در صورتی که ندیدیم نمی توانیم گواهی کنیم ما هم این معنی را نمی توانیم بطور تنجیز بگوئیم این اصل مطلب بود و ضمناً استفاده میکنم و استعفا میکنم از مقام ریاست در طرحهای سه فوری... مکرر راجع به موضوع نفت آقای دکتر مصدق اینجا اظهار فرمودند روزی سیصد هزار لیره ضرر میخورد خدا را شاهد بگیرم موضوع از بین رفتن چنگلها ضررش خیلی بیش از نفت است مازندران و دشت گرگان دارد بکلی از بین میرود خواستم این طرح را توجه بفرمائید که زودتر مطرح شود.

نایب رئیس - آقا در اطراف صورت مجلس بفرمائید.

شوشتری - يك موضوعی هم که

میخواستم عرض کنم کمیسیون محاسبات مجلس مدتست منتظر است که بودجه سال جاری مجلس را بیاورند. باید مجلس را مدل قرار بدهید سرمشق قرار بدهید برای دولت الان مدتی است که ما معطل هستیم هی میرویم می نشینیم، نمی آورند. وقتی مجلس بودجه خودش را تعیین کرد آنوقت می تواند بدولت فشار بیاورد که بودجه سال جاری را بیاورد و استعفا دارم آقایان نمایندگان محترم توجه بفرمائید و موافقت بفرمائید که طرح جنگلها مطرح بشود بلکه وضعیت مملکت را بخواست خداوند از این صورت بیرون بیاوریم.

نایب رئیس - بودجه مجلس تهیه شده و در دست تقدیم است و در اولین فرصت مطرح میشود. آقای فقیهزاده فقیهزاده - برپروز از طرف مقام ریاست ابلاغ شد که جلسه امروز و سایر جلسات ساعت ۹ زنک زده میشود و امروز قبل از ساعت ۹ عده ای از آقایان شرفیاب شدند و حاضر بودند متأسفانه امروز دیرتر از همیشه زنک زده شد. استعفا می کنم جلسات را مرتب بفرمائید.

نایب رئیس - اگر ملاحظه بفرمائید در تمام صورت مذاکرات همیشه موقع تشکیل جلسات ساعت ۹ تذکر داده شده ولی جلسه در آن موقع تشکیل نشده و این را باید آقایان توجه کنند. امروز در ساعت ۹ فقط سی نفر از آقایان در مجلس حاضر بودند خواهش میکنم آقایان خودشان این نکته را توجه بفرمائید آقای ملک مدنی.

ملک مدنی - بنده در همین زمینه ای که آقای فقیهزاده تذکر دادند میخواستم

عرض کنم میخواستم بمقام ریاست عرض کنم که حالا ناپستان است و ساعت ۵ صبح آفتاب میزند و از جلسه بدمم که دیگر ماه رمضان نیست بنظر بنده ساعت ۸ صبح جلسه را تعیین فرمائید که ما سر ساعت ۸ و نیم بیائیم در جلسه بنشینیم و کارمان را انجام بدهیم، سر ظهر هم خاتمه میدهد و هر کس حاضر نشد مقام ریاست او را مطابق آیین نامه جریمه کنند. (صحیح است)

نایب رئیس - آقای اردلان

اردلان - عرض کنم که در صورت جلسه اسم بنده را غایب با اجازه نوشته اند و مقام ریاست اطلاع دارند که بنده برای اجرای قانون ملی شدن نفت بخوزستان رفته بودم و حالا برای عرض گزارش استعفا می کنم که بنده وقت التفات فرمائید که گزارشم را عرض کنم.

نماینده گان - موافقم.

نایب رئیس - آقای امامی امری

جلسه گذشته يك اغلاطی هست که بنده آنها را اصلاح میکنم می بدم به تند نویسی فقط در مورد توجه جناب آقای وزیر فرهنگ و انبیا درخواست دانشجویان دانشکده پزشکی تبریز لازم است این تذکر داده شود که جناب آقای دکتر جهان شاه صالح رئیس دانشکده پزشکی تهران بنظور کمک به دانشکده پزشکی تبریز و دانشجویان آنجا پیشنهاد کرده اند که در ایام تعطیل دانشکده پزشکی تهران با کلیه لوازم و وسایل و لابراتوار در اختیار آنها گذاشته شود و اساتید اینجا با آنها کمک بکنند و در این مورد هم لازم است که از جناب آقای دکتر صالح تشکر بکنم (شوشری- ما هم تشکر میکنیم).

نایب رئیس - آقای دکتر هدایتی

دکتر هدایتی - در عرض می کنم که بنده در جلسه گذشته کردم غلطهایی هست اجازه فرمائید اصلاح کنید.

نایب رئیس - اصلاح کنید بدهید

ب اداره تند نویسی. آقای جمال امامی

جمال امامی - بنده در صورت جلسات مجلس گذشته و مجلس قبل توضیحاتی دادم چون فرخارج مثل همید غلط منسک شده است ناچارم توضیح بدهم.

عرض کنم که خداوند حس تشخیص را از یک ملت نمیگیرد و همینطور حس انصاف را. چون وقتی حس تشخیص را گرفت يك جامعه ای همیشه غلط قضایات می کند وقتی حس انصاف را گرفت همیشه مفرضانه.

ما در جلسه قبل و جلسه ماقبل اینجا راجع باین مدارک و اسناد چه گفتیم؟

شخص من چه گفتم؟ آقای دکتر فاطمی تشریف داشتند وزراء هم تشریف داشتند گفتم که اگر يك دولت انقلابی هست میخواستید این مدارک را در معرض افکار عمومی بگذارید، صلاح و اصلح این بود که تمام مغربین جرایم، تمام مغربین جرایم خارجی و داخلی را دعوت بکنید و در این کار شرکت بدهید.

من که دفاع از مغربین جرایم کردم گفتم در اختیار يك دسته و صنف معینی قرار ندهید این سوءظن ایجاد می کند و گفتم اگر يك دولت غیر انقلابی هست این را يك مرجع مطمئن و اکتدار بکنید تا به مرحله نهائی قضائی خودش برسد. من نمی فهمم آقایان مغربین جرایم طرح عمومی دارند که ازین مطمئن تر باشد؟ بعضی از روز نامه ها باز برداشته اند بین فحش داده اند که این میخوانند این اسناد را از بین ببرد...

نایب رئیس - آقای امامی راجع به صورت جلسه فرمائید.

جمال امامی - این صورت جلسه است.

نایب رئیس - مربوط به صورت جلسه نیست.

جمال امامی - هست. بس شما صورت جلسه است، این طور قلب میکنند (با اراکه يك روزنامه) این آقای دکتر است بر داشته و نوشته است که جمال امامی میخواهد این مدارک را از بین ببرد. من عرض را بطور توضیح بدم جز اینکه اعتراض بکنم در صورت جلسه؟ این آقای دکتر کافی اگر اینجا هست یا نیست با بگویند که آقای يك طرح سوء ظن ایجاد بکنید بدهید که من بدم بمجلس. من عقلم پیش از این نرسید. شما که عقلمان میرسد بدهید ضمناً من از آقای دکتر فاطمی گفتم.

من بایشان بگویم ضمن پاسخ عرض کردم که معاون نخست وزیر هستید شما دیگر روزنامه نگار نیستید و عضو جبهه ملی نیستید شما مأمور مجلس و باید مراعات مجلس را بکنید و مراعات موقعیت خودتان را بکنید. شما نباید بردارید اینجا بنویسید توضیحات وزیر کشور و دادگستری گویا بیشتر از این جهت ادا شده است که روی آتش تشنج و ناراحتی بعضی افراد که بیثباتی از خودشان نشان می دادند آب سرد یا شیده باشند. این بیان شما نیست شما این را امروز نمی توانید بنویسید، دیروز میتوانستید بنویسید اما امروز معاون نخست نباید این را بنویسد.

نایب رئیس - آقای کهید

کهید - بنده هم اصلاحاتی دارم که می بدم ب اداره تند نویسی.

نایب رئیس - بسیار خوب آقای مدلل راجع بصورت جلسه است؟

مدلل - بنده می بینم که وقتی صورت جلسه طرح می شود بسیاری مدارک مختلف می شود که خارج از صورت جلسه است (صحیح است) و این موضوع مربوط باین است که مدارک قبل از دستور محدود است و نمایندگان يك اظهاراتی دارند که نمی توانند بگویند و ما پیشنهاد کردیم که به آن سه نفر اجازه داده شود که هر کدام نوبتشان را بخواهند بکنند دیگر هم بدهند که هر جلسه ۶ نفر صحبت بکنند و از هیئت رئیسه نمی داریم که در این باب تجدید نظر بکنند. (صحیح است)

۳ - قرائت دو تلگراف واصله از شبسترو شیراز

نایب رئیس - با موافقت آقایان نطقهای قبل از دستور را شروع می کنیم ولی قبل دو تا تلگراف رسیده است که برای استحضار مجلس قرائت می شود.

(شرح زیر قرائت شد)

جناب آقای نخست وزیر رونوشت جناب آقای جواد گنجی در این موقع خلق بد بیگانگان از منابع نفت ایران این بنده محمود بهرامی تقدیم هزار ریال تقدیم می نمایم. استعفا محل پرداختن را امر به تعیین فرمائید جاناً و مالا تا آخرین نفس در انجام این امر مبارک برای فداکاری حاضر است.

از شیراز. جناب آقای دکتر مصدق نخست وزیر محبوب رونوشت توسط صدرو زاده بمجلس شورای ملی جامعه فارغ التحصیلان دانشسرای فارس موقت آن جناب را در راه عملی کردن آمل ملی صمیمانه تبریک عرض، آمادگی افراد جامعه را برای هر گونه فداکاری در اعزاز موقت کامل باستحضار میرساند. خلیلی.

۳ - بیانات آقای نایب رئیس دایر ببارز خرسندی از حسن جریان عمل جراحی اعلیحضرت همایون شاهنشاهی

نایب رئیس - قبل از شروع بنطق های قبل از دستور خواستم باستحضار آقایان نمایندگان محترم برسانم بطوری که مستحضر هستید اعلیحضرت همایونی از چند وقت باینطرف دچار کسالتی بودند که اخیراً محتاج بعمل جراحی شده اند و از قرار خبری که رسیده امروز صبح بعد از عمل جراحی خیلی خفیف بوده و بیشتر از یک آبانديست نبوده است ولیته هم خواستار سلامت ایشانند و همانطور که در تمام مجالس دیروز و پیش دهای سلامتی ایشان را کردند ما هم از خداوند متعال شفای عاجل ایشان را خواستاریم (صحیح است)

۴ - بیانات قبل از دستور آقایان: دکتر جلالی - گیو و صدر میر حسینی

دکتر جلالی - مقدمه وظیفه ملی خود میدانم که از خداوند متعال مسئلت نمایم تا شفای عاجلی ذات شاهانه را عطا فرماید و از این موهبت قلب ملت ایران را فرین مسرت فرماید مذهب و سلطنت دو متکای محکم و موثر ملت میباشد و جای بسی مباهات است که پادشاه ما حفظ و رعایت کامل اصول مذهبی را فرموده و در احترام و ایمان بیانی مقدسه سرمشق سایر افراد است و نیز موجب نهایت سیاستگذاری است که جامعه روحانیت در اتحاد و اتفاق مردم و مساهمت و پشتیبانی از شاه و ملت کمال علاقه و فداکاری می نماید بی مناسبت نمیدانم از مواظبت و نصایح و اندرزهایی که در این ماه صیام از طرف و عاظ و خطبای شهر مذهبی این کشور ایراد گردید و در تحکیم مبانی مذهبی و میهن پرستی که در اینموقع بخصوص کمال لزوم را داشته و در اتفاق و اتحاد وظیفه مهمی را عهده دار بوده قدرانی نمایم و از یکی از مفاخر مازندران جناب آقای فلسفی واعظ شهیر تنکابنی که در اجرای این امر و اتحاد و اتفاق و هدایت مردم بینی و بین الله بایه عمل را بسرحد امکان رسانیده تشکر نمایم و از خدا بخواهم که وجود این رجال ما را حفظ و حراست فرماید وجود و تراکم امور مهمی که در ماههای اخیر در این کشور برای استفاه کامل حقوق ملت بنصه ظهور رسیده جا و انصاف نبود وقت گرانبهای مجلس شورای ملی را از صرف وقت در این امر حیاتی لحظه باز داشته و صرف امور دیگری نمود و چون باز در ضمن این هدف مقدس هستیم بچند کلمه قناعت می کنم و اصلاحات لازم را بوقت می گذارم که بخواست باری تعالی در این امر حیاتی و اقتصادی که استیفاه کامل حقوق ملت ایران از شرکت منزهه نفع است با وحدت کامل ملت و مجلسین فراهم آید.

وضع بهداشت و فرهنگ مازندران نیاز فوق العاده ای بجدید نظر و توجه مخصوص دارد و اینکه اینجا بنده در تمام مدت نماینده گیم از چند وقت باینطرف دچار کسالتی بودند که اخیراً محتاج بعمل جراحی شده اند و از قرار خبری که رسیده امروز صبح بعد از عمل جراحی خیلی خفیف بوده و بیشتر از یک آبانديست نبوده است ولیته هم خواستار سلامت ایشانند و همانطور که در تمام مجالس دیروز و پیش دهای سلامتی ایشان را کردند ما هم از خداوند متعال شفای عاجل ایشان را خواستاریم (صحیح است)

دارویی که در درجه اول لزوم طبی است می باشد باید تشکر کنیم که بامر اعلیحضرت همایونی اداره املاک کمک شایان، فوق العاده در بسیاری از نقاط مازندران نموده و بجا دستور اخبر شاهانه در سایر نقاط نیز اجازه املاک و مخصوصاً جناب آقای شادمان کمال همکاری و مساهمت می نمایند ولی باز چنانچه باید رفع احتیاجات هادی نمی شود در کمیسیون سازمان برنامه .

نایب رئیس - آقای دکتر جلالی

دکتر جلالی - بیست میلیون ریال برای تأسیس و تهیه آسایشگاههای مسولین معین نمودیم و با آنکه در شمال شاید پنجاه آمار مسولین بیمارستانها و آسایشگاههای تهران را از نظر بگذرانیم شاید ۴۰ درصد بیماران مردم شمال می باشد مع الوصف سازمان بر نامه معلی برای مازندران در نشر نگرفته با آنکه در صورت جلسه کمیسیون برنامه مصرح است که بیست میلیون ریال لا اقل بمانندران تخصیص داده شود معلوم نیست در سازمان چه خبر است و چرا توجه باصول نمی شود. من نمیدانم چه اصراری است که پول ما بهر وقت مختلفه حیف و میل شود در کمیسیون برنامه گذشته ماسه سو کمیسیون تشکیل دادیم یکی اجرائی یکی بر ستلی و یکی برای رسیدگی بامور گذشته دو کمیسیون اول کارشان را تا آنجا که میسر بود و وقت اجازه داد انجام دادند ولی تفهیم رسیدگی بکارهای گذشته سازمان بیکجا رسیده دزدی های کلان گذشته در بونه فراموشی افتاد و معلوم نشد ۲۶۶ میلیون تومان بیکدام جاهی سرنگون شد حالاهم که راحت شدند و هر چه میکوشیم پولی در بساط نیست حصه شهرستانها سرگرمی خوبی برای آقایان نمایندگان بود یکی از همکاران هم حوزه اینجناب هروقت اسم حصه شهرستانها و سایر امور سازمان می کردیم می خندید و میگفت این حرفها شوخی است حالا می بینم کراست میگفت و ما تازه کار بودیم جناب آقای سلطان هم يك یادداشتی التفات فرموده اند در مورد بروجرد که بنده خودم هم شاهد و ناظر بودم بقدری اشکال و زحمت فراهم کردند که ندانم و بیکدیگر از خصه شهرستانها را نمی خواهند بپردازند در مورد بهداشت ناگزیرم از خدمات فوق العاده آقای دکتر فرمانفرمایان و دکتر سعادت و مهندس نعمی در امر سر باز گیری رسیده که سه روز قبل تقدیم آقای معاون وزارت جنگ

پیش از همه تقاضا کشور در زحمت بوده با محبت فرمود و اولین کاروان خود را بهمان جانب روانه فرمودند و نیز از جناب آقای دکتر مشرف که برای بیماریهای واکر و تلقیح واکسن B.C.S. بمانندران کمال علاقه مند فرمودند و اولین دسته را به بابل گسیل فرمودند نهایت تقدیر و تحسین نمایم وضع فرهنگ مازندران محتاج بيك کودتا و اصلاحات اساسی است و با اینکه رئیس فرهنگ فملی آقای فقیمی را مرد لایق و مسلمان و فاضلی می دانم و سایر رؤسای فرهنگ شهرستانها در حد خود از بفل کمال فداکاری خودداری نفرموده اند ولی از جناب آقای دکتر ستیجانی وزیر فرهنگ که در بایکی و علاقه بکار و کاردانی ایشان کمال ایمان داشته و روز بروز تزایه می یابد تمنی دارم دستور فرمایند در این موقع که کلاسهای مدارس کار خود را به پایان رسانیده از آقایان رؤ ای فرهنگ محل دعوتی بعمل آید و ترتیب صحیحی برای سال تحصیلی آتی نهاد شود و با امر شاهانه دائر بواگذاری و یا فروش امین املاک مورد نیاز فرهنگ که در امر صادر فرمودند بلکه بتوانیم امسال لا اقل پنجاه دبستان افتتاح کنیم در سال قبل هم با مساهمت مالکین محل و کمک شایان روسای فرهنگ در بابل و آمل و شمسوار قریب بیست دبستان افتتاح گردید

از نظر عمومی در اینجا برخورد لازم و واجب می دانم از کمکهای گذشته جناب آقای مهندس شریف امامی و کمکهای فوق العاده ای که جناب آقای مهندس مصدق هم اکنون فرموده می فرمایند و نمره فعالیت فوق العاده این ملت نمایندگان یعنی ساختمان راهراز که اساهه در دست کار و در کمال شدت پیش می رود صمیمانه تشکر نمایم و با وضع مالی کنونی کشور جناب آقای وزیر دارائی و آقای مهندس حامی و مهندس شالچیان کمال تسهیل و تسریع فرموده اند کمال تشکر گذاری را نمایم

وضع عمومی مازندران بهت کمی آب که در این سال حاصل گردید بسیار بد و بعضی از دهات بکلی فاقد محصول می باشند و با اینکه رئیس کشاورزی مازندران کمال فداکاری را نموده و جای نهایت قدر دانی از مشارالیه می باشد لازمست دولت فکری در این مورد نباید رسمی کند که پس از رفع نیاز عمومی محصول صادر شود و مقررات دیگری فراهم آورد که مضیقه متصوره حاصل نگردد و از نظر اوضاع و احوال استان دوم وسائل اصلاحات و رفع نواقص را فراهم آورد تلگرافاتی هم دزمورد امر سر باز گیری رسیده که سه روز قبل تقدیم آقای معاون وزارت جنگ

نموده ام تمنی دارم هر چه زودتر در نوروز آمل و بابل دستور فرمایند و در خانه لازم می دانم توجه دولت را بوضع اجتماعی مازندران توجه داده و تمنی کنم بجناب آقای سیاح استاندار استان دوم را که با کمال علاقه و ایمان باصلاح امور مشغول است کمال پشتیبانی و تقویت و تسهیل و تسریع در تقاضای ایشان شود امیدوارم از خود گذشتگی و فداکاری همکاران و کلای مازندران موجب شود که تا حدی در این امور موفقیت حاصل گردد شاید بیلان مدت نمایندگی خود را بتوانیم در برابر مردم مازندران بصورت مطلوبی عرضه نمایم (احسن است)

نایب رئیس - آقای گیو

ارباب گیو - آقایان نمایندگان عظام با اینکه جماعت زرتشتی احساسات میهن پرستی و ایران دوستی را از اجداد و نیاکان خود بارت برده و فداکاری و جانپازی در راه ایران را از فریض ملی و مذهبی خود می دانند و با اینکه بشهادت سوابق درخشان تاریخی ایرانی برای حفظ وطن و استقلال و حاکمیت سرزمین مقدس اجدادیش بدل مال و جان را ناهیز می- شمارد و با اینکه زرتشتیان ایران همواره اثرات این میراث اجدادی خود را بنصه ظهور و ثبوت رسانیده است از ایشرو به اطمنان این حقایق مسلم نمی خواستم با توضیح واضحات وقت گرانبهای مجلس را اشغال نموده باشم ولی در ارتقار احساسات زرتشتیان ایران ناگزیرم در این موقع که با مجاهدت و شکتار نمایندگان محترم مجلسین و با همت و شهادت جناب آقای دکتر مصدق نخست وزیر با تدبیر و با پشتیبانی و اتحاد و یگانگی ملت هوشیار ایران در تحت حمایت ذات اقدس اعلیحضرت همایون شاهنشاهی افتخار و سعادت ملی شدن صنعت نفت نصیب ایرانیان گردیده و با پاره شدن زنجیر اسارت اقتصادی ایران حق حاکمیت و استقلال ایرانیان نیز تحکیم و تقویت یافته و آئینده امید بخشی را بایرانیان مژده می دهد در این مکان مقدس مترجم احساسات و اظهارات قاطبه زرتشتیان بوده و با کمال اقتدار بعرض برسانم زرتشتیان ایران همیشه و علی الخصوص در این هنگام آمادگی خود را برای خدمتگذاری و فداکاری در راه ایران عزیز اعلام داشته و موفقیت و پیروزی نمایندگان معظم مجلسین و جناب آقای دکتر مصدق پیشوای محبوب و سعادت ورستگاری ایران را انانرا از پیرو در کار یکتا و توانا درخواست دارند (احسن است)

نایب رئیس - آقای صدر میر حسینی .

صدر میر حسینی - عرض می کنم که امروز در خصوص اوضاع کشاورزی و کشاورزان استان هشتم است . استان هشتم از لحاظ خوار بار همیشه يك رقم عمده ای صادرات نشان میدهد ولی چند سال است که این رقم عمده را کرمان واردات خویلا بار داشت آنهم از خارج البته این کمبود فله يك عللی داشته که علت آن هم همیشه بدولتهای گذشته مرض شده و اینک هم من لازم میدانم که علت این کمبود فله را بدولت جناب آقای دکتر مصدق عرض بکنم . علت این کمبود فله عدم علاقه ای است که از طرف مالکین نسبت به زارعین نشان داده میشود . انتظار می رفت که قانون تمیین میزان بهره مالک و زارع بصورت اجرا در بیاید و يك توازی در اوضاع فراهم بیاید که موجبات رفاهیت کلبه طبقه زارع فراهم شود که بتوانند بعمل خودشان ادامه بدهند بدبختانه توجهی نسبت باین امر نشده (شوشری- و نمیشود) همچو که آقای شوشری می فرمایند و نمیشود . چرا نمیشود نمیدانم؟ علت اصلی این است که بکنفر زارع بطور متوسط بیش از چهار خروار فله در سال هایش نمیشود این چهار خروار فله بقیمت معمولی بیش از ۳۶۰ تومان ارزش ندارد يك فرد زارع خودش و دو نفر را حداقل حساب کنم در سال با ۲۶۰ تومان که روزی بیکتومان باشد بایستی امر را ماش بکنند . هیچ مقدور نیست برای يك همچو فردی که بتواند هائله خودش را اداره بکند محال است (صحیح است) چون تکافو نیبکرد این مبلغ و مالک هم باین امر توجهی نکرد و هر قدر فریاد زد و بجائی نرسید ناچار شد عوامل زراعتی را که داشت فروخت و از کرمان خارج شد و از صف تولید کننده خارج شد و آمد در صف مصرف کننده و نه تنها تصور نکند که این شامل استان کرمان است نه . این امر در تمام ایران مجری شد بواسطه همین عدم علاقه . طبقه کشاورز که طبقه اصلی این کشور را تشکیل می دهد امروزه آمده اند در صف مصرف کننده و خیل بکاری را تشکیل داده اند دولت برای طبقه کارگر قانون وضع کرد و برای توازن کار بین کارگر و کار فرما قانون را اجرا کرد ولی برای این طبقه اصلی تولید کننده که بمبایستی خوار بار کشور را تامین کنند اصلاً ب فکر نیفتاده (صحیح است) و معلوم نیست که چه صورتی پیدا میکند برای اینکار . اگر درست توجه بکنید کشور ایران که يك کشور فلاحتی بوده امروز محتاج است بورود خوار بار از کشور های بیگانه

بیش از همه تقاضا کشور در زحمت بوده با محبت فرمود و اولین کاروان خود را بهمان جانب روانه فرمودند و نیز از جناب آقای دکتر مشرف که برای بیماریهای واکر و تلقیح واکسن B.C.S. بمانندران کمال علاقه مند فرمودند و اولین دسته را به بابل گسیل فرمودند نهایت تقدیر و تحسین نمایم وضع فرهنگ مازندران محتاج بيك کودتا و اصلاحات اساسی است و با اینکه رئیس فرهنگ فملی آقای فقیمی را مرد لایق و مسلمان و فاضلی می دانم و سایر رؤسای فرهنگ شهرستانها در حد خود از بفل کمال فداکاری خودداری نفرموده اند ولی از جناب آقای دکتر ستیجانی وزیر فرهنگ که در بایکی و علاقه بکار و کاردانی ایشان کمال ایمان داشته و روز بروز تزایه می یابد تمنی دارم دستور فرمایند در این موقع که کلاسهای مدارس کار خود را به پایان رسانیده از آقایان رؤ ای فرهنگ محل دعوتی بعمل آید و ترتیب صحیحی برای سال تحصیلی آتی نهاد شود و با امر شاهانه دائر بواگذاری و یا فروش امین املاک مورد نیاز فرهنگ که در امر صادر فرمودند بلکه بتوانیم امسال لا اقل پنجاه دبستان افتتاح کنیم در سال قبل هم با مساهمت مالکین محل و کمک شایان روسای فرهنگ در بابل و آمل و شمسوار قریب بیست دبستان افتتاح گردید

از نظر عمومی در اینجا برخورد لازم و واجب می دانم از کمکهای گذشته جناب آقای مهندس شریف امامی و کمکهای فوق العاده ای که جناب آقای مهندس مصدق هم اکنون فرموده می فرمایند و نمره فعالیت فوق العاده این ملت نمایندگان یعنی ساختمان راهراز که اساهه در دست کار و در کمال شدت پیش می رود صمیمانه تشکر نمایم و با وضع مالی کنونی کشور جناب آقای وزیر دارائی و آقای مهندس حامی و مهندس شالچیان کمال تسهیل و تسریع فرموده اند کمال تشکر گذاری را نمایم

وضع عمومی مازندران بهت کمی آب که در این سال حاصل گردید بسیار بد و بعضی از دهات بکلی فاقد محصول می باشند و با اینکه رئیس کشاورزی مازندران کمال فداکاری را نموده و جای نهایت قدر دانی از مشارالیه می باشد لازمست دولت فکری در این مورد نباید رسمی کند که پس از رفع نیاز عمومی محصول صادر شود و مقررات دیگری فراهم آورد که مضیقه متصوره حاصل نگردد و از نظر اوضاع و احوال استان دوم وسائل اصلاحات و رفع نواقص را فراهم آورد تلگرافاتی هم دزمورد امر سر باز گیری رسیده که سه روز قبل تقدیم آقای معاون وزارت جنگ

بیش از همه تقاضا کشور در زحمت بوده با محبت فرمود و اولین کاروان خود را بهمان جانب روانه فرمودند و نیز از جناب آقای دکتر مشرف که برای بیماریهای واکر و تلقیح واکسن B.C.S. بمانندران کمال علاقه مند فرمودند و اولین دسته را به بابل گسیل فرمودند نهایت تقدیر و تحسین نمایم وضع فرهنگ مازندران محتاج بيك کودتا و اصلاحات اساسی است و با اینکه رئیس فرهنگ فملی آقای فقیمی را مرد لایق و مسلمان و فاضلی می دانم و سایر رؤسای فرهنگ شهرستانها در حد خود از بفل کمال فداکاری خودداری نفرموده اند ولی از جناب آقای دکتر ستیجانی وزیر فرهنگ که در بایکی و علاقه بکار و کاردانی ایشان کمال ایمان داشته و روز بروز تزایه می یابد تمنی دارم دستور فرمایند در این موقع که کلاسهای مدارس کار خود را به پایان رسانیده از آقایان رؤ ای فرهنگ محل دعوتی بعمل آید و ترتیب صحیحی برای سال تحصیلی آتی نهاد شود و با امر شاهانه دائر بواگذاری و یا فروش امین املاک مورد نیاز فرهنگ که در امر صادر فرمودند بلکه بتوانیم امسال لا اقل پنجاه دبستان افتتاح کنیم در سال قبل هم با مساهمت مالکین محل و کمک شایان روسای فرهنگ در بابل و آمل و شمسوار قریب بیست دبستان افتتاح گردید

از نظر عمومی در اینجا برخورد لازم و واجب می دانم از کمکهای گذشته جناب آقای مهندس شریف امامی و کمکهای فوق العاده ای که جناب آقای مهندس مصدق هم اکنون فرموده می فرمایند و نمره فعالیت فوق العاده این ملت نمایندگان یعنی ساختمان راهراز که اساهه در دست کار و در کمال شدت پیش می رود صمیمانه تشکر نمایم و با وضع مالی کنونی کشور جناب آقای وزیر دارائی و آقای مهندس حامی و مهندس شالچیان کمال تسهیل و تسریع فرموده اند کمال تشکر گذاری را نمایم

وضع عمومی مازندران بهت کمی آب که در این سال حاصل گردید بسیار بد و بعضی از دهات بکلی فاقد محصول می باشند و با اینکه رئیس کشاورزی مازندران کمال فداکاری را نموده و جای نهایت قدر دانی از مشارالیه می باشد لازمست دولت فکری در این مورد نباید رسمی کند که پس از رفع نیاز عمومی محصول صادر شود و مقررات دیگری فراهم آورد که مضیقه متصوره حاصل نگردد و از نظر اوضاع و احوال استان دوم وسائل اصلاحات و رفع نواقص را فراهم آورد تلگرافاتی هم دزمورد امر سر باز گیری رسیده که سه روز قبل تقدیم آقای معاون وزارت جنگ

بیش از همه تقاضا کشور در زحمت بوده با محبت فرمود و اولین کاروان خود را بهمان جانب روانه فرمودند و نیز از جناب آقای دکتر مشرف که برای بیماریهای واکر و تلقیح واکسن B.C.S. بمانندران کمال علاقه مند فرمودند و اولین دسته را به بابل گسیل فرمودند نهایت تقدیر و تحسین نمایم وضع فرهنگ مازندران محتاج بيك کودتا و اصلاحات اساسی است و با اینکه رئیس فرهنگ فملی آقای فقیمی را مرد لایق و مسلمان و فاضلی می دانم و سایر رؤسای فرهنگ شهرستانها در حد خود از بفل کمال فداکاری خودداری نفرموده اند ولی از جناب آقای دکتر ستیجانی وزیر فرهنگ که در بایکی و علاقه بکار و کاردانی ایشان کمال ایمان داشته و روز بروز تزایه می یابد تمنی دارم دستور فرمایند در این موقع که کلاسهای مدارس کار خود را به پایان رسانیده از آقایان رؤ ای فرهنگ محل دعوتی بعمل آید و ترتیب صحیحی برای سال تحصیلی آتی نهاد شود و با امر شاهانه دائر بواگذاری و یا فروش امین املاک مورد نیاز فرهنگ که در امر صادر فرمودند بلکه بتوانیم امسال لا اقل پنجاه دبستان افتتاح کنیم در سال قبل هم با مساهمت مالکین محل و کمک شایان روسای فرهنگ در بابل و آمل و شمسوار قریب بیست دبستان افتتاح گردید

از نظر عمومی در اینجا برخورد لازم و واجب می دانم از کمکهای گذشته جناب آقای مهندس شریف امامی و کمکهای فوق العاده ای که جناب آقای مهندس مصدق هم اکنون فرموده می فرمایند و نمره فعالیت فوق العاده این ملت نمایندگان یعنی ساختمان راهراز که اساهه در دست کار و در کمال شدت پیش می رود صمیمانه تشکر نمایم و با وضع مالی کنونی کشور جناب آقای وزیر دارائی و آقای مهندس حامی و مهندس شالچیان کمال تسهیل و تسریع فرموده اند کمال تشکر گذاری را نمایم

وضع عمومی مازندران بهت کمی آب که در این سال حاصل گردید بسیار بد و بعضی از دهات بکلی فاقد محصول می باشند و با اینکه رئیس کشاورزی مازندران کمال فداکاری را نموده و جای نهایت قدر دانی از مشارالیه می باشد لازمست دولت فکری در این مورد نباید رسمی کند که پس از رفع نیاز عمومی محصول صادر شود و مقررات دیگری فراهم آورد که مضیقه متصوره حاصل نگردد و از نظر اوضاع و احوال استان دوم وسائل اصلاحات و رفع نواقص را فراهم آورد تلگرافاتی هم دزمورد امر سر باز گیری رسیده که سه روز قبل تقدیم آقای معاون وزارت جنگ

بیش از همه تقاضا کشور در زحمت بوده با محبت فرمود و اولین کاروان خود را بهمان جانب روانه فرمودند و نیز از جناب آقای دکتر مشرف که برای بیماریهای واکر و تلقیح واکسن B.C.S. بمانندران کمال علاقه مند فرمودند و اولین دسته را به بابل گسیل فرمودند نهایت تقدیر و تحسین نمایم وضع فرهنگ مازندران محتاج بيك کودتا و اصلاحات اساسی است و با اینکه رئیس فرهنگ فملی آقای فقیمی را مرد لایق و مسلمان و فاضلی می دانم و سایر رؤسای فرهنگ شهرستانها در حد خود از بفل کمال فداکاری خودداری نفرموده اند ولی از جناب آقای دکتر ستیجانی وزیر فرهنگ که در بایکی و علاقه بکار و کاردانی ایشان کمال ایمان داشته و روز بروز تزایه می یابد تمنی دارم دستور فرمایند در این موقع که کلاسهای مدارس کار خود را به پایان رسانیده از آقایان رؤ ای فرهنگ محل دعوتی بعمل آید و ترتیب صحیحی برای سال تحصیلی آتی نهاد شود و با امر شاهانه دائر بواگذاری و یا فروش امین املاک مورد نیاز فرهنگ که در امر صادر فرمودند بلکه بتوانیم امسال لا اقل پنجاه دبستان افتتاح کنیم در سال قبل هم با مساهمت مالکین محل و کمک شایان روسای فرهنگ در بابل و آمل و شمسوار قریب بیست دبستان افتتاح گردید

از نظر عمومی در اینجا برخورد لازم و واجب می دانم از کمکهای گذشته جناب آقای مهندس شریف امامی و کمکهای فوق العاده ای که جناب آقای مهندس مصدق هم اکنون فرموده می فرمایند و نمره فعالیت فوق العاده این ملت نمایندگان یعنی ساختمان راهراز که اساهه در دست کار و در کمال شدت پیش می رود صمیمانه تشکر نمایم و با وضع مالی کنونی کشور جناب آقای وزیر دارائی و آقای مهندس حامی و مهندس شالچیان کمال تسهیل و تسریع فرموده اند کمال تشکر گذاری را نمایم

وضع عمومی مازندران بهت کمی آب که در این سال حاصل گردید بسیار بد و بعضی از دهات بکلی فاقد محصول می باشند و با اینکه رئیس کشاورزی مازندران کمال فداکاری را نموده و جای نهایت قدر دانی از مشارالیه می باشد لازمست دولت فکری در این مورد نباید رسمی کند که پس از رفع نیاز عمومی محصول صادر شود و مقررات دیگری فراهم آورد که مضیقه متصوره حاصل نگردد و از نظر اوضاع و احوال استان دوم وسائل اصلاحات و رفع نواقص را فراهم آورد تلگرافاتی هم دزمورد امر سر باز گیری رسیده که سه روز قبل تقدیم آقای معاون وزارت جنگ

بیش از همه تقاضا کشور در زحمت بوده با محبت فرمود و اولین کاروان خود را بهمان جانب روانه فرمودند و نیز از جناب آقای دکتر مشرف که برای بیماریهای واکر و تلقیح واکسن B.C.S. بمانندران کمال علاقه مند فرمودند و اولین دسته را به بابل گسیل فرمودند نهایت تقدیر و تحسین نمایم وضع فرهنگ مازندران محتاج بيك کودتا و اصلاحات اساسی است و با اینکه رئیس فرهنگ فملی آقای فقیمی را مرد لایق و مسلمان و فاضلی می دانم و سایر رؤسای فرهنگ شهرستانها در حد خود از بفل کمال فداکاری خودداری نفرموده اند ولی از جناب آقای دکتر ستیجانی وزیر فرهنگ که در بایکی و علاقه بکار و کاردانی ایشان کمال ایمان داشته و روز بروز تزایه می یابد تمنی دارم دستور فرمایند در این موقع که کلاسهای مدارس کار خود را به پایان رسانیده از آقایان رؤ ای فرهنگ محل دعوتی بعمل آید و ترتیب صحیحی برای سال تحصیلی آتی نهاد شود و با امر شاهانه دائر بواگذاری و یا فروش امین املاک مورد نیاز فرهنگ که در امر صادر فرمودند بلکه بتوانیم امسال لا اقل پنجاه دبستان افتتاح کنیم در سال قبل هم با مساهمت مالکین محل و کمک شایان روسای فرهنگ در بابل و آمل و شمسوار قریب بیست دبستان افتتاح گردید

از نظر عمومی در اینجا برخورد لازم و واجب می دانم از کمکهای گذشته جناب آقای مهندس شریف امامی و کمکهای فوق العاده ای که جناب آقای مهندس مصدق هم اکنون فرموده می فرمایند و نمره فعالیت فوق العاده این ملت نمایندگان یعنی ساختمان راهراز که اساهه در دست کار و در کمال شدت پیش می رود صمیمانه تشکر نمایم و با وضع مالی کنونی کشور جناب آقای وزیر دارائی و آقای مهندس حامی و مهندس شالچیان کمال تسهیل و تسریع فرموده اند کمال تشکر گذاری را نمایم

وضع عمومی مازندران بهت کمی آب که در این سال حاصل گردید بسیار بد و بعضی از دهات بکلی فاقد محصول می باشند و با اینکه رئیس کشاورزی مازندران کمال فداکاری را نموده و جای نهایت قدر دانی از مشارالیه می باشد لازمست دولت فکری در این مورد نباید رسمی کند که پس از رفع نیاز عمومی محصول صادر شود و مقررات دیگری فراهم آورد که مضیقه متصوره حاصل نگردد و از نظر اوضاع و احوال استان دوم وسائل اصلاحات و رفع نواقص را فراهم آورد تلگرافاتی هم دزمورد امر سر باز گیری رسیده که سه روز قبل تقدیم آقای معاون وزارت جنگ

بیش از همه تقاضا کشور در زحمت بوده با محبت فرمود و اولین کاروان خود را بهمان جانب روانه فرمودند و نیز از جناب آقای دکتر مشرف که برای بیماریهای واکر و تلقیح واکسن B.C.S. بمانندران کمال علاقه مند فرمودند و اولین دسته را به بابل گسیل فرمودند نهایت تقدیر و تحسین نمایم وضع فرهنگ مازندران محتاج بيك کودتا و اصلاحات اساسی است و با اینکه رئیس فرهنگ فملی آقای فقیمی را مرد لایق و مسلمان و فاضلی می دانم و سایر رؤسای فرهنگ شهرستانها در حد خود از بفل کمال فداکاری خودداری نفرموده اند ولی از جناب آقای دکتر ستیجانی وزیر فرهنگ که در بایکی و علاقه بکار و کاردانی ایشان کمال ایمان داشته و روز بروز تزایه می یابد تمنی دارم دستور فرمایند در این موقع که کلاسهای مدارس کار خود را به پایان رسانیده از آقایان رؤ ای فرهنگ محل دعوتی بعمل آید و ترتیب صحیحی برای سال تحصیلی آتی نهاد شود و با امر شاهانه دائر بواگذاری و یا فروش امین املاک مورد نیاز فرهنگ که در امر صادر فرمودند بلکه بتوانیم امسال لا اقل پنجاه دبستان افتتاح کنیم در سال قبل هم با مساهمت مالکین محل و کمک شایان روسای فرهنگ در بابل و آمل و شمسوار قریب بیست دبستان افتتاح گردید

از نظر عمومی در اینجا برخورد لازم و واجب می دانم از کمکهای گذشته جناب آقای مهندس شریف امامی و کمکهای فوق العاده ای که جناب آقای مهندس مصدق هم اکنون فرموده می فرمایند و نمره فعالیت فوق العاده این ملت نمایندگان یعنی ساختمان راهراز که اساهه در دست کار و در کمال شدت پیش می رود صمیمانه تشکر نمایم و با وضع مالی کنونی کشور جناب آقای وزیر دارائی و آقای مهندس حامی و مهندس شالچیان کمال تسهیل و تسریع فرموده اند کمال تشکر گذاری را نمایم

وضع عمومی مازندران بهت کمی آب که در این سال حاصل گردید بسیار بد و بعضی از دهات بکلی فاقد محصول می باشند و با اینکه رئیس کشاورزی مازندران کمال فداکاری را نموده و جای نهایت قدر دانی از مشارالیه می باشد لازمست دولت فکری در این مورد نباید رسمی کند که پس از رفع نیاز عمومی محصول صادر شود و مقررات دیگری فراهم آورد که مضیقه متصوره حاصل نگردد و از نظر اوضاع و احوال استان دوم وسائل اصلاحات و رفع نواقص را فراهم آورد تلگرافاتی هم دزمورد امر سر باز گیری رسیده که سه روز قبل تقدیم آقای معاون وزارت جنگ

بیش از همه تقاضا کشور در زحمت بوده با محبت فرمود و اولین کاروان خود را بهمان جانب روانه فرمودند و نیز از جناب آقای دکتر مشرف که برای بیماریهای واکر و تلقیح واکسن B.C.S. بمانندران کمال علاقه مند فرمودند و اولین دسته را به بابل گسیل فرمودند نهایت تقدیر و تحسین نمایم وضع فرهنگ مازندران محتاج بيك کودتا و اصلاحات اساسی است و با اینکه رئیس فرهنگ فملی آقای فقیمی را مرد لایق و مسلمان و فاضلی می دانم و سایر رؤسای فرهنگ شهرستانها در حد خود از بفل کمال فداکاری خودداری نفرموده اند ولی از جناب آقای دکتر ستیجانی وزیر فرهنگ که در بایکی و علاقه بکار و کاردانی ایشان کمال ایمان داشته و روز بروز تزایه می یابد تمنی دارم دستور فرمایند در این موقع که کلاسهای مدارس کار خود را به پایان رسانیده از آقایان رؤ ای فرهنگ محل دعوتی بعمل آید و ترتیب صحیحی برای سال تحصیلی آتی نهاد شود و با امر شاهانه دائر بواگذاری و یا فروش امین املاک مورد نیاز فرهنگ که در امر صادر فرمودند بلکه بتوانیم امسال لا اقل پنجاه دبستان افتتاح کنیم در سال قبل هم با مساهمت مالکین محل و کمک شایان روسای فرهنگ در بابل و آمل و شمسوار قریب بیست دبستان افتتاح گردید

از نظر عمومی در اینجا برخورد لازم و واجب می دانم از کمکهای گذشته جناب آقای مهندس شریف امامی و کمکهای فوق العاده ای که جناب آقای مهندس مصدق هم اکنون فرموده می فرمایند و نمره فعالیت فوق العاده این ملت نمایندگان یعنی ساختمان راهراز که اساهه در دست کار و در کمال شدت پیش می رود صمیمانه تشکر نمایم و با وضع مالی کنونی کشور جناب آقای وزیر دارائی و آقای مهندس حامی و مهندس شالچیان کمال تسهیل و تسریع فرموده اند کمال تشکر گذاری را نمایم

وضع عمومی مازندران بهت کمی آب که در این سال حاصل گردید بسیار بد و بعضی از دهات بکلی فاقد محصول می باشند و با اینکه رئیس کشاورزی مازندران کمال فداکاری را نموده و جای نهایت قدر دانی از مشارالیه می باشد لازمست دولت فکری در این مورد نباید رسمی کند که پس از رفع نیاز عمومی محصول صادر شود و مقررات دیگری فراهم آورد که مضیقه متصوره حاصل نگردد و از نظر اوضاع و احوال استان دوم وسائل اصلاحات و رفع نواقص را فراهم آورد تلگرافاتی هم دزمورد امر سر باز گیری رسیده که سه روز قبل تقدیم آقای معاون وزارت جنگ

داشتیم هر وقت يك اشتباهی مرتکب شدیم روبرو سازیری وضع رفتم حال من امیدانم که شاید اینجا مقدرات الهی باشد ولی در هر صورت این اشتباه دولت انگلیس برای حمایتی که از شرکت سابق نفت میکند هنوز برای بنده روشن نیست بهرحال شرکت سابق نفت انگلیس خیلی هلاک داشت که دولت انگلستان را در این کار وارد میکند در طهران که مایوس شده بود میفرستاد در محل اینکار را میکند که در واقع يك عمل انجام شده ای باشد ولی ما این کار را نپذیریم و اما موضوع دیگر ی که بنده لازم دیدم که بازم عرض کنم موضوع ناو جنگ بود در شط العرب هر روز که مالز آبادان بمنزل میرفتیم چشمان به برق توب و میترالوژی که در ساحل ایران بود میافتاد ولی بنده يك نکته ای را میخواهم عرض کنم روزی که این ناو جنگی آمد آنجا لنگر انداخت بلکه هدای زن آمده بودند کنار شط استاده بودند و هر چه ما و ماوردین ایرانی میگفتیم که اینها به منازلشان برگردند آنها نمیرفتند و میگفتند که خاطره شهر یور فراموش مانده اینها مادران و خواهران ملوانان ایرانی بودند که در کشتی های دولت شاهنشاهی ایران در مقابل این کشتی لنگر انداخته بودند واقعا بنده میتوانم عرض کنم که يك تاثیر فوق العاده ای برای آنها و ما همگی دست داده بود و خوشبختانه هر چند ما از دولت عراق گله مند باید باشیم از اهالی بصره من بنام بگنفر نماینده مجلس شورای ملی ایران سیاستگذاری میکنم که در همان روزها يك اجتماع بسیار عظیمی در سراسر بصره برپا کردند و از اینکه خاک عراق را بیاکامی شده است بر علیه ما ایرانی ها آنها اظهار همدردی و ابراز تأسف و انزجار خودشان را از این عمل کردند (احسن) و این قسمت حقیقه موجب کمال تسلی خاطر ما ایرانی ها بود و ما صدی آنها را از همسایگی خرمشهر بغیری می شنیدیم آنها خرم شهری ها با عراقی ها رابطه دارند و گذرنامه های سرحدی دارند نقل میکردند که در بصره بسیار تظاهرات شدیدی کرده بودند و من عقیده دارم که دردنیای امروز باید اهمیت زیادی بر دمی باین قبیل تظاهرات و اینطور افکار عامه داد (صحیح است) اگر خیال کنید که این افکار عمومی ارزش ندارد صحیح نیست و اگر بطلب آنها توجهی نشود ممکن است که شدید تر بشود (صحیح است) البته من باید بازم تشکر کنم از این احساسات آقایان اهالی بصره و عراق خلاصه وقتی که ما باستصلاح آقای دکتر شایگان یادشان بغیر انتقال قدرت دادیم و آقای مهندس بازرگان نشستند جای در يك بلافاصله يك دست کاغذ بگنفر انگلیسی

آورد روی میز گذاشت ما دیدیم که اینها استعفاي دسته جمعی بود همه يك مضمون بود تمام تاریخش روز قبل بود و امضا شده بود حالا توجه بفرمائید آنروز روز پنجشنبه بود و روز جمعه هم تعطیل بود ولی روز جمعه آمدند گفتند که ما متلورمان از تقدیم این نامه ها استعفا نکرده است مضمون نامه ها این بود که چون ما در خدمت يك شرکتی هستیم که بنام شرکت نفت ایران و انگلیس است و ما قرارداد ما را در لندن امضا کرده ایم نمیتوانیم وارد يك خدمتی بشویم که متافی با آن قرارداد باشد اینطور بود البته مضمون این استعفا ولی روز بعد همه شان سر کار خودشان حاضر شدند و به استثنای آن دوسه نفری که بلافاصله بعد از در يك کار میگردند تمام انگلیسی های آبادان و مسجد سلیمان هم در سر کارشان بودند و گمان می کنم که اینها تهنیت کردند از درخواست یکماهه ای که ما کرده بودیم که جانشین اینها را تعیین کنیم علی ای حال فعلا این آقایان استعفا نامه ایشان با این ترتیب که عرض کردم روی میز هیئت موقت خلع ید موجود است ولی در همین حال نیز سر کارشان هم میروند البته این را هم باید عرض کنم که در خلال این مدت که این همه دولت ایران بشرکت سابق نفت فشار می آورد که کارگران ایرانی و اسر کار ایشان بگذارند ونسی گذاشتند ولی روز دوم که روز شنبه باشد ۷۸ نفر انگلیسی که بنام حتم ایرانی ها می توانستند کار آنها را بکنند ما آنها را جواب کردیم و ایشان عجزانه ایرانی گذاشتیم چون اینها ی که در خدمت شرکت نفت هستند همه شان کار شناس فنی هستند مثلا باور نمی کنند که ما می توانیم در همان روزها در سراسر بصره کارستورانی را اداره کنند در صورتیکه ما باید که شاکر دوشمیری میتوانیم اداره کنیم و فرض کنید يك نفر آنجا هست که خانه و زندگی و حقوق همه چیز در اختیار دارد برای اینکه شب های یکشنبه عده ای که آنجا تشریف دارند بخندند این البته چیز ای زیادی است (عامری عده ای که استعفا داده بودند چقدر بود) عرض کنم اینها استعفایشان جناب آقای عامری سه جور نوشته شده بود سندی یکسانی داشتند که مربوط بکارمندان شرکت سابق بود که سه سال خدمت کرده باشند یا سه سال آن وقت هر سه نفری راجع بآن دسته کاغذ امضاء کرده بودند بندهم يك دست کاغذ دیگری بما رسید با مضای هندی ها و پاکستانی که در آبادان بودند در شرکت سابق نفت کار میکردند آنها هم نوشته بودند که ما باید از دولت متبوع خودمان کسب نظر بکنیم ولی همان دقیقه که ما این کاغذ را میخواندیم پیش خدمت کاغذ دیگری آورد از هند و او پاکستانی نوشته

بودند که این آقایان به چوچه من الوجوه حق نداشتند از طرف ما بهیئت مدیره بنویسند ما با کمال میل و رفیت حاضریم در شرکت نفت ملی ایران خدمت کنیم این بود وضع کارمندان آنها اینها گزارش بود که تقریباً همه آقایان نمایندگان محترم اطلاع داشتند و حالا علت اینکه بنده و آقای متین دفتری به تهران آمدم برای چه تهران آمدم (جمال امامی - الان در چه وضعیتی است؟) حالا بنده آمده ام خدمت آقایان عرض کنم چه باید بکنیم و مطالباتمانی که کردیم چیست و آقایان چه تصمیمی باید اتخاذ بکنند اگر موافقت میکنند البته این جمله را بنده باید اول عرض کنم که این تصمیم نمایندگان محترم مجلس شورای ملی که بیروی از افکار عامه مملکت گرفته شد تصمیم بسیار مهمی است ولی این تصمیم هم ممکن است يك شکلاتی در جرای آن در آینه برای ما بوجود بیاورد و قطعاً هم ما مشکلاتی در پیش خواهیم داشت این را از حالا آقایان توجه بفرمائید ولی بنده بالصراحه میتوانم عرض کنم که مشکلات ما يك شکلاتی نخواهد بود مثل مشکل رفتن از کرمان به بکره مرخیك يك شکلاتی است که قابل حل است با متانت و بارداری با استقامت ما تمام مشکلات را میتوانیم حل کنیم از مشکلاتی که الان بطور کلی جناب آقای جمال امامی سؤال فرمودند باید عرض کنم خدمتشان بکیش همین موضوع کشتی های نفت کش بود آقایان نمایندگان محترم باید بدانند دردنیای امروز از صد کشتی نفت کش ۵۰ درصد در اختیار آنهاست چهل و پنج درصد نفت کش های دنیا هستند که آزاد هستند اما کمال خوش وقتی پیشنهادی توسط آقای انتظام از امریکا دریافت کردیم از امریکا يك شرکت مختلط امریکائی و اروپائی بمانی پیشنهاد کرده بودند برای این که نفت کش زیادی داشتند که بفرستند بآبهای ایران که نفت بگیرند (تیمورتاش مال پاناما) تغییر این مال پاناما نبود آقای تیمورتاش این يك کاغذی بود که آقای انتظام آنرا فرستاده بودند يك پیشنهادی بود از يك شرکت مختلط اروپائی و امریکائی بود و اینها پیشنهاداتی بود برای خرید نفت با کرده بودند برای خرید نفت هندوستانی ها هم پیشنهادات بسیار متعددی بما کرده بودند که بما نفت بدهد چون حواصیل نفت آنها را اینها بر آورده میکردند این آقای ابطالبائی که آمده بود در طهران هنوز هم هست آمد آبادان چون صدی سی و سه از حوائج نفتی کشور را با ابارا منحصر آ باید از کشور ایران بر آورده کنند با آنها صحبت کردیم

که چه جور قراردادی داشتیم معلوم شد يك معامله تهازری بوده است ایتالیائی ها میوه و خشکبار صادر میکردند و در مقابل ارزى که بدست می آوردند توسط شرکت سابق از نفت ایران بآنها بطور باایای داده میشد و برای ما مهم آسان است که معامله تهازری با آنها بکنیم عرض بنده این است که خواهش می کنم توجه بفرمائید عرض بنده این است که این هیئتی که در آن مشغول کار است این هیئت مدیره موقت است و این بسیار زنده است که ما يك کار باین مهمی را بصورت موقت بخواهیم اداره بکنیم در قانونی که از مجلس شورای اسلامی گذشته صراحت دارد که هیأت مختلط باید اساسنامه این شرکت ملی نفت ایران را بچجلس شورای اسلامی برای تصویب پیشنهاد بکنند همان روزی که ما مأمور هیأت مختلط شدیم يك سوکسیونی معین کردیم برای اینکه این اساسنامه را تنظیم بکنند این اساسنامه تنظیم شده و در سی صفحه نوشته شده و الان در کمیسیون مختلط مورد شور است ولی بنده خودم می خواهم فکر کنم ببینم که آیا در مجلس شورای اسلامی تصویب يك چنین چیز مفصلی واقعا ممکن است و قابل اینست که تصویب شود در هر ماده اش اینجا آقایان بحث کنند؟ باید این را عرض کنم اگر آقایان يك هیاتی که صالح میدانند طبق ماده واحده اجازه بفرمائید ایشرا بخوانند و البته با تطبیق با قانون ملی شدن صنعت نفت ، اساسنامه را اجرا بکنند و هیأت مدیره هم دائم بشود (جمال امامی - بکمیسیون نفت باید برود) این بسته بنظر مجلس است، من خودم يك وکیل هستم (جمال امامی - قانون هست، قانون گفته باید برود بکمیسیون نفت) قانون گفته است که کمیسیون مختلط باید تهیه کند ، بنده بچجلس (جمال امامی - تغییر بکمیسیون نفت) بلی آقا باید بنده بچجلس و مجلس بفرستد به آنجا

نایب رئیس - بین الاثنین صحبت نکنید آقای شوشتری

اردلان - بنده آمده ام اینجا که این مطلب را بر عرض آقایان برسانم که آنچه که بنده در خوزستان مشاهده کرده ام در انتظار اینهمه افراد خوزستانی در انتظار کارمندان ایرانی که در شرکت نفت کار می کنند اینک يك هیأت مدیره ای که خودش را موقت بدانند خوب نیست اینرا بنظر بنده باید توجه بفرمائید ، حالا بهر نحوی که در این خصوص بنظر آقایان برسد باید اقدام نمود ، بنده در هیئت مختلط نفت مطرح خواهم کرد ، و انشاء الله يك راه حلی پیدا خواهیم کرد که بر عرض مجلس شورای اسلامی برسانیم (صفائی - بفر حال اینجا باید از طرف هیأت نظارت گزارش داده شود) البته بنده خواستم از طرف آقایان گزارش بدهم که آقایانی که در خوزستان تشریف دارند انتظار دارند که مجلس شورای اسلامی هر چه زودتر در این خصوص تصمیم بگیرد ، جناب آقای تیمورتاش می فرمائید که حساب معمول باید عجله کرد ، ایشرا عرض کنم که اگر عجله نمی کردیم الان به نتیجه نمیرسیدیم عجله البته بسیار چیز بدیست ولی بعضی تصمیمات سریع ممکنست يك مملکتی را نجات بدهد و من شخصاً که باین قانون رای دادم ، روی ایمان و عقیده بود و عقیده دارم که این قانون باعث خواهد شد که مملکت ما از این فلاکت و بدبختی خلاص بشود (نایبندگان انشاء الله) آقا این سیل طلا که از مملکت ما خارج نمی شود باید برای ما حاصل شود يك کشتی نفت پنجاه هزار لیتر ارزش نفت آن است باید این وضع سکارگران خوزستان را بهبود بدهیم ما از نزدیک دیدیم و من به آنها قول قطعی دادم که بر عرض همکاران محترم میرسانم و از آنها تقاضا خواهم کرد که بتوانیم ماهر چه زودتر وسایل بهبودی وضع آنها را فراهم کنیم ، البته از بعضی جهات مشکلاتی داریم ولی وقتی وارد این کار شدیم و بچریان افتاد کم کم آن مشکلات رفع خواهد شد و مشتریها از این چهل و پنج درصد آزاد که عرض کردم بوجود خواهد آمد و اگر هم چندتا مشتری آمد و نفت گرفت بنده یقین دارم که مشتری های سابق هم با کمال میل خواهند آمد ، و آخر دلیل ندارم اروپای غربی محتاج نفت ماست مگر می شود اینها را در مضایقه نفت گذاشت که ناخدای کشتی حاضر نیست این رسید را بدهد ، همچو چیزی معمول نیست نفت ما را مبروریم آنها هم خریدار باید باشند که ما مملکت ما را اداره بکنیم روز اولی که آمدند با ما صحبت بکنند گفته که آقایان مطالب را می شنوند توی تلفن در را بپنید بنده حقیقت است

شوشتری - چه مانعی دارد مانع قانونی ندارد

کفتم مملکت ایران که من نماینده اش هستم ، هیچ مطلب محرمانه ای ندارد ما يك نفتی داریم می خواهیم بفروشیم پولش را بگیریم ، مملکت را آباد کنیم ، شما می فرمائید این مطلب را بهمه نگویید نه محرمانه است نه چیزیست ، تمام دنیا باید بدانند ما به چوچه مضایقه نمی کنیم بدینای آزاد نفت بدهیم ، فقط چیزی که ما می خواهیم ، میگوئیم پولش را بدهید بما این مشروطترین تقاضائی است که یکی میتوان بکنند تازه بیست و پنج درصد درام در يك بانک مرض الطرفین می گذاریم که اگر در عاری احتمال شرت سابق داشته باشد میتوان استیفا بکنند و البته يك موضوع دیگری هم هست که آقایان باید استحضار داشته باشند و آن موضوع این کارمندان انگلیسی است آنها هم استعفا نوشته اند و هم نمیروند و این بنظر بنده هیچ قابل قبول نیست باید در این خصوص بالصراحه تصمیم بگیریم ، یا بنویسیم که آقا ما استعفاي شارا قبول می کنیم و سلامت تشریف ببرید یا اگر می خواهید بمانید باید اطاعت صرف از این قانون و از هیئت مدیره ما بکنید ، این تصمیمی است که ما باید اتخاذ کنیم برای اینکه بودن آنها باین وضع ممکنست که يك مشکلاتی برای ما بوجود بیاورد که در آینه موجب زحمت باشد (دکتر طباطبائی - با مجلس نیست) و اما يك مطلبی هم که جناب آقای وزیر کشور که اینجا تشریف دارند بنده باید عرض کنم اینست که خاطر محترم جناب آقای وزیر کشور و همه آقایان نمایندگان اطمینان کامل داشته باشند که الان آبادان یکی از امن ترین نقاط کشور است ، بنده با نهایت تأسف باید عرض کنم که شهرتهای ناروائی در خارج می دهند چنانکه یکی از مخبرین جرایدمهم ایتالیا که آمد آنجا ببنده مصاحبه کرد می گفت من وقتی وارد اینجا شدم خیال می کردم در تمام خیابانهای اینجا خون جاریست و دائما دارند کشتن ولی وقتی آمدم اینجا دیدم بچه ها بازی میکنند در خیابانها مغازه ها هم باز است و شبها چندین سبانه تا سه نصف شب اینجا دایر است و در مسجد جامش میروند ده می کنند و اجراء میکنند کفتم پس خواهش میکنم تلگراف بکنید که این تبلیغات خارجی يك تبلیغات مصنوعیست که به چوچه صحت ندارد، من بنام یک نفر نماینده مجلس تشکر میکنم ، حالا دلم میخواست که جناب آقای عبدالقادر آزاد هم تشریف داشتند می دیدند که جناب آقای دکتر متین دفتری ستانور چه زحمتی کشیدند برای اینکه حفظ آرامش تا این خلع ید بایشان رسید برای آنکه آقایان باور بفرمائید این کارگران ایرانی بقدری مستعد بودند ، و ما در شان بقدری مستعد بود

که با يك کبریت مشتعل می شدند و چه آقای مکی که در تمام نطقهاشان وجه آقای دکتر متین دفتری و چه سایر آقایان هر وقت فرصتی بود کارگران را دعوت بآرامش کردیم و بیکروزی که ما بر چه ایران را بر فراز ژنرال آفیس آبادان میفراشیم (کهد - بالای کجا؟) بالای مرکز شرکت ، روز جمعی بود این عملیات بر اثر خوشحالی از مرکز کارشان آمدند بیرون و فریب سی هزار نفر جمع شدند و ما دیدیم که مقتضی نیست که کار مختلط شود و اینها ایستاده باشند ، آقای مکی رفتند و از شما خواهش می کنم که متفرق شوید و سر کار خود بروید ، خدای من شاهد است که در ظرف ده دقیقه این سی هزار نفر مثل روغنی بود که آب شد ، تمام رفتند سر کارهاشان اینطور اینها اطاعت از نظریات دولت و از نمایندگان ملت می کنند در حفظ آرامش این اشخاص که میگویند که ما کشتی جنگی می آوریم برای حفظ جان جز منظره هیچ چیز نیست ، مردم دنیا باید بدانند در آبادان نظم و آرامش برقرار است و اینها تمام بهانه است و امیدوارم که بالاخره عقل سلیم در اینجا حکومت بکنند که قانون ملی شدن صنعت نفت يك قانونیست که نه روی دسته بنشی است و نه روی آنتریک ، فقط روی آمال ملت ایران تصویب شده و به چوچه هم قابل برگشت نیست يك مطلبی هم بود که بنده خودم نظردا تم عرض کنم و آن این بود که در ماده ۷ قانون که تصویب شده است ، نوشته است که ما نفت را بنرخ بین المللی بفروشیم بنده شخصاً معتقد بودم اگر که مجلس شورای اسلامی در این موقع که شرکت تشکیل میشود اجازه بفرمائید که برای سال اول شاید دو سه درصد هم تخفیف داده شود که ما بتوانیم در سال اول مشتریان خارجی را جلب کنیم يك قدم بسیار مؤثری خواهد بود و بچریان شرح این دستگاه کسکی خواهد کرد ، بنده خیلی از آقایان معذرت میخواهم اگر در سردردم خواستم... (مکرم جناب آقای اردلان و ضمیمه قلمی را که جناب آقای امامی سؤال فرمودند بیان فرمودید) و ضمیمه قلمی آنچه که در حال حاضر موجود است این کارخانه تصفیه آبادان تا ۲۵ روز دیگر در وضع حاضر می تواند کار بکنند اگر که کشتی های دیگری نیابند ولی البته اگر که کشتیهای دیگری بیابند نفت ببرند که اینسکار بگردد خواهد افتاد (یکی از نمایندگان - تا چند روز دیگر؟) تا ۲۵ روز دیگر برای اینکه روزی ۱۸ میلیون گالن آنجا کار میشود البته کارخانه کارهای فرعی دارد ،

ما کارگران را آنجا داشته ایم به تعمیرات و ۱۸ میلیون گالن را ۸ میلیون گالن کردیم و از روز شنبه پس فردا هم ۵ میلیون گالن می شود و با مجموع این اقدامات تا ۲۵ روز دیگر به چوچه وضعیت حاضر تغییر نخواهد کرد و امیدواریم که این رسیدی که بنده آورده ام و خواهش میکنم از آقایان در روزنامه چاپ کنند کشتیها این رسید را امضاء کنند نمایانم این چه چیزیست که از دادن رسید خودداری می کنند و در دنیا بطور دیگر جلوه میدهند و بنده عرض میکنم که از قدم اول منظور ما این بود که بگوئیم ما نفت می دهیم و بدینای آزاد بگوئیم که ما نفت می دهیم مانع نفت نخواهیم شد ، فقط باید پولش را بدهند که ما بتوانیم وضع مملکتان را اصلاح کنیم (جمال امامی - حالا نفت استخراج می شود؟) عرض کنم که این نفتها در مسجد سلیمانست ، فاصله اش تا آبادان پنجاه فرسخ است ، از توی این لوله ها نفت میاید هر قدر این لوله را تنگ تر کنند کمتر میاید (جمال امامی - حالا تنگتر کرده اید؟) بله ، این بود گزارشی که لازم بود بر عرض آقایان برسانم (احسن)

۶- تقاضای تعقیب و طرح دو فقره لایحه قبلی بوسیله آقای معاون وزارت دارائی

نایب رئیس - آقای معاون وزارت دارائی

معاون وزارت دارائی (آقای فروزان) - دو لایحه است که یکی در دولت سابق و یکی هم در دولت سابق تقدیم مجلس شده است و البته استرداد نشده ، يك جریان هم در کمیسیون طی کرده است و مورد موافقتی هم واقع شده است ولی بنسب است آنکه در دولت حاضر نظر مثبت یا منفی ندادند بودند بنظر من و معوق مانده است ، ولی حالا مورد ضرورت است ، یکی مربوط به چهار روز از هم اول سال ۱۳۲۹ است که در کمیسیون بود چه مطالبات همی شد و مورد موافقت شد ولی روی يك پیشنهادی که در موقع طرح لایحه داده شد و بالاخره جمله ای از آنجا حذف شد و این کار دولت را معطل کرد (اسلامی - خیلی هم خوب شد) در هر صورت حالا منظور اینست که این در کمیسیون بایستی مذاکره شود و جزه دستور قرار بگیرد لایحه در کمر مربوط با رضی یوسف آباد است که بین چند هزار کارمندان تقسیم شده و پیشنهاد شده بود که آن پولی که از محل فروش این زمینها باید میشود آن را به صرف خرج تسطیح لوله کشی یا ایجاد مدرسه یا فرض بفرمائید وسایل انتظامی و این قبیل چیزها برسانند و دولت دیگر از آن محل استفاده ای نداشته باشد اینهم عرض

کردم استراده شده است بحث هم شده است میخواستیم از مقام ریاست استدعا کنیم که جزء دستور فرار بدهند جریان خودش را طی کند

نایب رئیس - بجز این مجلس گذاشته خواهد شد

(۷) بقیه مذاکره در طرح قانون راجع باسناد محکومین از شرکت سابق نفت

نایب رئیس - راجع بطرح سه فوری که تقدیم مجلس شده بود و مطرح شد راجع بکفایت مذاکرات آن موافق و مخالف صحبت کرده اند اطلاع را می شود بایستی حال را بگویی

اسلامی - خواهش میکنم که قبل از آن که اکثریت بشود آقای دکتر بقائی یکی از آقایان یکدیگر دیروز در خانه سدان بودند یک توضیحاتی بدهند (صحیح است)

(در این موقع اکثریت برای رأی حاصل شد)

نایب رئیس - رأی گرفته می شود بکفایت مذاکرات آقایان موافقین قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد پیشنهادی از آقای اسلامی رسیده که فرائض می شود

(شرح زیر فرائض شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی - پیشنهاد میکنم لایحه اوراق و اسناد که در جلسه گذشته سه فوریت آن تصویب شد از دستور خارج گردد. اسلامی

اسلامی - اجازه میفرمائید

نایب رئیس - فعلا تأمل فرمائید چون آقای وزیر دادگستری حاضر نیست اگر آقایان موافق میکنند چیز دیگری مطرح شود آقای اسلامی

اسلامی - توضیح بده راجع به همین مطلب است بنده میخواهم ادامه پیدا کند عرض بنده این بود که میخواستم این موضوع را عرض کنم که مجلس هم موافقت کند که آقای دکتر بقائی یا آقای دکتر طاهری یا یکی از آقایان که دیروز منزل آقای سدان بودند یا آقای مغیر فرمند تشریف بیاورند اینجا تا آمدن وزیر عدلیه یک گزارشی یک شمه ای از آن اطلاعات و مشاهداتی که دارند عرض مجلس برسانند من مقصودم از این پیشنهاد این بود مجلس هم موافق است فعلا که آقای وزیر دادگستری نیستند پس می گویم

(۸) طرح گزارش راجع باجازه استخدام افراد شهریانی

نایب رئیس - آقای وزیر کشور تقاضا کرده اند که طریقی راجع با افراد شهریانی است مطرح شود گزارش آن

گزارش زیر فرائض شد

گزارش از کمیسیون کشور به مجلس شورای ملی

لایحه شماره ۱۳۰۲۶ دولت راجع بگذر افراد و ردیف افراد شهریانی در کمیسیون کشور با حضور آقای وزیر کشور مطرح معترض با توضیحاتی که در لزوم تصویب این لایحه داده شد ماده واحده بنام شرح زیر تصویب و اینک گزارش آنرا برای تصویب تقدیم مجلس شورای ملی می نماید

از طرف مغیر کمیسیون کشور - ناظرزاده ماده واحده - بوزارت کشور اجازه داده می شود که برای تکمیل کار افراد و ردیف افراد شهریانی در حدود اعتبارات مربوطه از مشمولین خدمت وظیفه طبق مقررات قانون استخدام افراد و ردیف افراد شهریانی مصوب ۱۳ مهرماه ۳۰۹ عده لازم که سن آنها کمتر از نوزده و یازده از سی و چهار سال نباشد استخدام نماید و نظریات آنکه افراد و ردیف افراد مزبور در شهریانی کل کشور خدمات و تعلیمات مربوطه نظام را فرامی گیرند در صورتی که بیش از پنج سال در شهریانی خدمت نمایند دوسال خدمت آنان بمنزله خدمت زیر پرچم محسوب و اندازه نظام وظیفه عسکری بجزاست باستناد گواهی شهریانی کل کشور برای آنان برگ خانه خدمت تحت السلاح صادر و تسلیم دارد و شهریانی کل نیز مجاز است افراد و ردیف افرادی که بجهت عمل اداری فائده صلاحیت برای ادامه خدمت در شهریانی تشخیص می شوند از خدمت شهریانی برکنار نماید

تبصره - بوزارت دارائی اجازه داده می شود حقوق و مزایای افراد و ردیف افراد شهریانی که بموجب این قانون برای خدمت در شهریانی قبل از تصویب بودجه سال ۱۳۲۹ استخدام می شوند در حدود اعتبارات مصوب در کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی پرداخت نماید. وزارت جنگ و وزارت کشور مأمور اجرای این قانون و تنظیم آیین نامه مربوطه خواهند بود. ناظرزاده

شماره ۲ تاریخ ۱۱ تیرماه ۳۳۰ گزارش از کمیسیون نظام به مجلس شورای ملی

کمیسیون نظام لایحه شماره ۱۳۰۲۶ دولت راجع بکنکال کار افراد و ردیف افراد شهریانی را با حضور آقای وزیر کشور و نماینده وزارت جنگ مطرح نموده در نتیجه با گزارش کمیسیون کشور موافقت و اینک گزارش آنرا تقدیم می دارد

مغیر کمیسیون نظام - فقیه زاده

شماره ۱ تاریخ ۱۱-۴-۱۳۳۰ گزارش از کمیسیون بودجه به مجلس شورای ملی

کمیسیون بودجه لایحه شماره ۱۳۰۲۶

دولت راجع بگذر افراد شهریانی را با حضور آقای معاون وزارت دارائی مطرح نموده پس از مذاکرات مفصل بالاخره از نظر مالی با لایحه مزبور موافقت نموده و اینک عرض گزارش مبادرت می نماید

مغیر کمیسیون بودجه - فرهودی

نایب رئیس - چون فوریت این لایحه قبلاً تصویب شده بنا براین مرحله نهائیت آقای اردلان بعنوان مخالف اسم نوشته اند فرمائید

فرهودی - اجازه فرمائید از طرف کمیسیون یک اصلاح عبارتی شده عرض برسانم

نایب رئیس - فرمائید

فرهودی - عرض کنم در تبصره گذشته است که «قبل از تصویب بودجه سال ۱۳۲۹ استخدام میشوند» این عبارت قبل از تصویب بودجه در کمیسیون بودجه نوشته شده بود حالا باید نوشته شود «استخدام شده اند» این را تقاضا میکنم با اصلاح عبارتی مطرح فرمائید

نایب رئیس - اصلاح میشود فرمائید آقای اردلان

اردلان - عرض می کنم که بنده راجع باین لایحه یک عرض اصولی داشتم استمدا می کنم توجه فرمائید ۱۶ مهرماه ۱۳۲۹ یک لایحه ای بمجلس راجع به این موضوع داده شده و قبل از اینکه مجلس شورای ملی نظر خودش را نسبت باین موضوع اعلام بکند دولت عملش را انجام داده و مجلس را در مقابل یک عمل انجام شده گذارده و امروز می آید می گوید که شما باید پرداخت این پولها را اجازه بدهید و این از اعراض اصول صحیح نیست اگر اجازه مجلس شورای ملی را لازم داشتند در آن تساریخ باید پیشنهاد میکردند و منتظر می شدند که مجلس شورای ملی تکلیف این کار را معین بکند بلکه مجلس موافقت نمیکرد بنابراین نسبت بیک لایحه ای که خود دولت بمجلس شورای ملی میدهد و از مجلس کسب تکلیف میکند نباید قبل از اینکه مجلس شورای ملی تکلیف او را معلوم میکند خود دولت عمل اجرائی انجام بدهد و بعد لایحه مجدداً بیاورد که مایلش را بپردازیم این اصولاً نمیتواند صحیح باشد برای این که اگر دولت احتیاجی برای مجلس شورای ملی لازم نمیدهد چنین لایحه ای در مهرماه ۱۳۲۹ نییابستی به مجلس تقدیم بکنند این لایحه را آقای وزیر جنگ بمجلس هدایت و عبدالباقی ششمی معاون وزیر دارائی و نخست وزیر رزم آرا و وزیر کشور امضاء کرده در تاریخ ۱۶ اردیبهشت ۲۹ از مجلس شورای ملی ایران یک تقاضائی دولت میکنند معلوم نیست که این تقاضا را مجلس شورای ملی قبول میکند یا نه ؟

هنوز ماتکلیف این را معلوم نکرده ایم که لایحه دیگری مبادرت که ما اینکار را کرده ایم بولش را اجازه بدهید این نظر قابل قبول نیست باید دولت همیشه منتظر بشود لایحه ای که بمجلس میدهد اگر ضروری میدانند بیاورد بایست پشت لایحه اش و وقتی در مجلس شورای ملی تصویب شد این قانون را بوقع اجرا بگذارند والا امروز هم شما یک بودجه ای را بمجلس مایورید میدهد ممکن است مجلس شورای ملی از حق قانونی خودش استفاده بکند و جرح و تعدیل بکند ولی اگر قبل از تصویب و اظهار نظر مجلس شورای ملی خرج کنید و بعد بیاورید بگویند که چون من اینکار را کرده ام باید رای بدهید این برخلاف اصول است و مجلس را در امیاس گذاشتن است بنده به جناب آقای وزیر کشور که از ارادت دارم و عبارت قبل از تصویب بودجه در کمیسیون بودجه نوشته شده بود حالا باید نوشته شود «استخدام شده اند» این را تقاضا میکنم با اصلاح عبارتی مطرح فرمائید

نایب رئیس - اصلاح میشود فرمائید آقای اردلان

اردلان - عرض می کنم که بنده راجع باین لایحه یک عرض اصولی داشتم استمدا می کنم توجه فرمائید ۱۶ مهرماه ۱۳۲۹ یک لایحه ای بمجلس راجع به این موضوع داده شده و قبل از اینکه مجلس شورای ملی نظر خودش را نسبت باین موضوع اعلام بکند دولت عملش را انجام داده و مجلس را در مقابل یک عمل انجام شده گذارده و امروز می آید می گوید که شما باید پرداخت این پولها را اجازه بدهید و این از اعراض اصول صحیح نیست اگر اجازه مجلس شورای ملی را لازم داشتند در آن تساریخ باید پیشنهاد میکردند و منتظر می شدند که مجلس شورای ملی تکلیف این کار را معین بکند بلکه مجلس موافقت نمیکرد بنابراین نسبت بیک لایحه ای که خود دولت بمجلس شورای ملی میدهد و از مجلس کسب تکلیف میکند نباید قبل از اینکه مجلس شورای ملی تکلیف او را معلوم میکند خود دولت عمل اجرائی انجام بدهد و بعد لایحه مجدداً بیاورد که مایلش را بپردازیم این اصولاً نمیتواند صحیح باشد برای این که اگر دولت احتیاجی برای مجلس شورای ملی لازم نمیدهد چنین لایحه ای در مهرماه ۱۳۲۹ نییابستی به مجلس تقدیم بکنند این لایحه را آقای وزیر جنگ بمجلس هدایت و عبدالباقی ششمی معاون وزیر دارائی و نخست وزیر رزم آرا و وزیر کشور امضاء کرده در تاریخ ۱۶ اردیبهشت ۲۹ از مجلس شورای ملی ایران یک تقاضائی دولت میکنند معلوم نیست که این تقاضا را مجلس شورای ملی قبول میکند یا نه ؟

داده ایم و آنها را باسم قوای انتظامی توی خیابانها گذاشته ایم حالا حقوق بهشان ندهیم این هیچ صلاح کشور نیست حالا هر طور تصمیم بگیرد البته ما حرفی نداریم

نایب رئیس - آقای که بعد نوشتن را داده اند آقای ملک مدنی

کهکلید - نهاده ام

نایب رئیس - فرمائید

کهکلید - بنده جزء موافقین این لایحه هستم و این لایحه را بسیار مفید میدانم و منتقدم که یکی از اصولی که باید ما حتماً پیروی کنیم موضوع قوای تأمینیه است برای اینکه همه چیز مردم بدست قوای تأمینیه است بخصوص قوای پلیس و بنده منتقدم که باید ماتام و وسایل و زار اینکار را تهیه کنیم که از خانواده های محترم بتوانند مشغول خدمت باشند زیر احمیت و ناموس همه چیز مردم بدست قوای تأمینیه است و این یکی از لوازم بسیار مفید است برای اینکه یک عده جوان تحصیل کرده وارد در خدمت پلیس شده اند و اینها با نهایت جدیت شب و روز مشغول انجام وظیفه هستند و بنده منتقدم که مجلس شورای ملی باید از این افراد نهایت تشویق را بعمل بیاورد برای اینکه همینطور که عرض کردم شهری که الان جمعیتش قریب یک میلیون نفر است و از طرفی وسعت شهر توسعه پیدا کرده است و با وضع هزینه زندگی که الان آقایان می بینند بنده منتقدم که باید بقوای تأمینیه حداکثر مساعدت را کرد و مخصوصاً دستگاه شهریانی را باید یک کرد و منزه کرد و اشخاص تحصیل کرده را آورد در آنجا که مورد اعتماد و احترام مردم قرار بگیرند همین طور زاندا مرمری قرق نمی کند بنده منتقدم آنکس که باید حفظ کند مردم را بایستی که او را قوه مقننه تقویت بکند از این جهت بنده با این لایحه موافقت و تعدادشان خیلی زیاد نیست بطوریکه آقای وزیر کشور هم توضیح دادند تعداد آنها در حدود پانصد و هشتاد نفر است و منتهی ماه هم هست که آنها مشغول خدمتند یعنی تمام تعلیمات لازم را آنها فرا گرفته اند و با کمال صداقت و جدیت هم مشغول انجام وظیفه هستند بنابراین بنده منتقدم که بایستی این ها را تقویت کرد و مخصوصاً از آقایان نمایندگان محترم خواستم تقاضا کنم که موافقت فرمایند این لایحه زودتر بگذرد فواید این لایحه را خود ساینده کان محترم بهتر مستعرض هستند و بنده خواستم تمنی بکنم که یک چیزی که الان چند جلسه است که وقت ما صرف اینکار شده است و از کمیسیونهای کشور و نظام بودجه هم گذشت است آقایان هم موافقت فرمایند که اینکار انجام بشود و موجب تشویق و

دل گرمی سایر مأمورین انتظامی هم بشود بنده پیش از این عرضی ندارم تمنی میکنم زودتر از این توجه شود

نایب رئیس - پیشنهادی برای کفایت مذاکرات رسیده است که فرائض می شود

(شرح زیر خوانده شد)

پس از یک توافق و یک مخالف بکفایت مذاکرات رأی گرفته شود - معذل

نایب رئیس - آقای معذل

معذل - بنده بقیه بنده دلیل بر کفایت مذاکرات این است که این موضوع یک امری است و اوضاع شده و لازم (صحیح است) و آقایان هم بنده می بینم که موافقتن که رأی بدهند ولی بنده فرصت را غنیمت شمردم که در باب شهریانی توجه دولت را و بخصوص آقای وزیر کشور را بیک اصل اساسی جلب کنم در یک روزی و در میان بیابان زندگی کردن از این جهت آسان است که انسان شخصاً می تواند به محیط زندگی خودش احاطه داشته باشد و اطراف خودش را ببیند و بقاصداً اشخاصی که با او تماس دارند متوجه باشد ولی در شهرهای بزرگ که جمعیت زیاد است می بایستی این توجه را مأمورین انتظامی داشته باشند و در حقیقت شهر با آنها حافظ حیثیت و ناموس و اراضی مردمند هر قدر جمعیت شهر بیشتر می شود باید تشکیلات دقیقتر باشد و تشکیلات منظم و حسابی درست نمی شود مگر اینکه افرادی که از خانواده های محترم هستند و صاحب فضایل و مکارم اخلاقی هستند اینها بوظایف ناموس و جان و حیثیت مردم گمارده شوند (صحیح است) من آرزو دارم که آقای وزیر کشور در دولت حاضر بیاورد اصلی این کار را بگذارند من سلب این حیثیت را از افراد شهریانی نمی کنم برای اینکه اینها هم مردم عزیز و شریفی هستند و بوظایف خودشان هم ازشناخته آشنا هستند اما مدام می خواهند آقای وزیر کشور یایه شهریانی را روی مقررات اخلاقی و دیانتی بگذارند و مردمانی را استخدام کنند و خدمت بگذارند که مورد اعتماد اجتماع باشند یعنی مردم از حیالشان و اطفالشان باید اینک جماعتی خوشنام و متمیز و خانواده دار گمارده شده اند که حفظ همه چیز آنها را میکند آسوده خاطر باشند و راحت بفرمایند امینوارم طوری بشود که اداره شهریانی بعد از این وسیله و دستاویز هیچ کجسه عرضی برای هیچ دسته ای و برای هیچ هیئت حا که ای واقع نشود ما که بدخل و خرج ملک نظارت داریم بایستی با دست و دل گشاده آنها را شهریانی بخواهیم در اختیارش بگذاریم تا با وسایل امروزی که در دستهای واقعی فراهم است آنها هم مجهز بشوند و

از این باب هم کاران بنده خیال نمی کنم کوتاه می فرمایند ولی بایستی دولت مطمئن باشد که شروع باین اصلاح اساسی را در دستگاه شهریانی بکند برای اینکه شهرها هم حکم بر جمعیت می شود و زنده گی مدنی و شهری توسعه پیدا میکنند و مردم با وسایلی که امروز در دست ناکسان و بد کاران هست محتاج بیک شهریانی اساسی و حسابی هستند

نایب رئیس - آقای خوشتری

مخالفتی؟ فرمائید

خوشتری - بسم الله الرحمن الرحیم بیانات جناب آقای معذل همان بیاناتی است که در این لایحه بیشتر حرف زده شود این لایحه دو قسمت دارد یک ماضی یک مستقبل حقوق همه ای بایست پرداخت شود جای تردید نیست و استخدام مأمورین انتظامی بطوریکه آقا اشاره فرمودند لازم است من نمیخواهم از آقای سر لشکر فضل زاهدی این را تعلق بگویم من از هیچکس تعلق نمی گویم غیر ذات پرورد گار هیچ مقامی بیش من ارزش تعلق ندارد ولی می خواهم به گویم همانطوریکه جناب عالی در یک پرونده مهم خراسانیها فیرت و شهادت بخرج دادید حقیقت را تشریح کنید و کفایت مأمورین انتظامی مأمورین را که برای حفظ نوامیس اسلام و مردم تعیین می شوند بر بیاید واجد ملکات و فضایل باشند خوبست خود جناب عالی که اینجا نشستاید و حقیقت را می فهمید که چه می گویم (نیخواهم حالا من حالت نگاه پیدا کنم و روز سه رمضان آقایان را اثر کنم) نظمی به شهریانی یعنی حافظ جان مال ناموس بیجه زندگانی شرف و حیثیت تمام افراد شهریانی رسیدن بقصود ریاست شهریانی برای واجد شدن این میز بی بی ریاست پرورنده به سازد امام جمعه کنگک درست کند و امثال آنها درست بکنند و مردم را به کشتن بدهند می پرورند بسازند و الله بالله تا نه من چیز خدمت بسملکت کاری نکرده ام و برضا شاه پهلوی هم شخصاً مستند بودم تا وقتی که مشارالیه و حضرت الدوله او را متجاوز با ملک نکردند و این سوء ظن را درش ایجاد نکردند آنوقت مأمورین شهریانی دیدند یک صریح اللهجه ای حقایق را میگوید والا آنرد بزرگ که خدمات او را در ایران نمی تواند کسی فراموش کند اگر دو تفریق در رضا شاه وارد نشد بخدا چهار صد سال نظیر او را ایران بخورد ندیده بود شاید مأمورین شهریانی پرورنده ساختند مرا بکشتن میخواستند بدهند دادند اما نقد خدا نخواست الله توفی الانس حین موتها این حاج آقا رضا جناب آقای حاج رفیع قائم مقام الملک اینجا نشسته است می دانند آقای سر لشکر زاهدی تو که خود

هوامت داشتی تو که خود غیرت داشتی تو که خود گذشتی گفندی که من یا گویم را میگذارم این متهمین خراسان این بیچاره ها بیگناهند پرورنده سازی شده موقع آن رسیده که حالا آن منظور و مقصود خود را عملی کنی آقای معذل چه می گوید میگوید مذاکرات کافی است می گوید نظمی یعنی حافظ مال مردم جان مردم ناموس مردم حتی مأمور کوچکش که سر راه ایستاده به تارکسی میگوید برو دو سه (با دست اشاراتی کردند) نباید اینطور باشد بایست همانطور باشد که در لندن فرانسه و آمریکا هست که پلیس وقتی گفت ایست بدانند این ایست برای مردم است نه برای نظر شخصی این ماده مستقیلاً دارد ماضی دارد نسبت بگذشته و ماضی آن که پرداخت حقوق است صد در صد صحیح است اما نسبت با استقبال و استخدام پلیس باید حداکثر دقت را در آن برای آسایش ملت بکار برد تا حافظ ناموس مردم چشم بسته بناموس کسی ندوزد حافظ مال مردم خود قفل مغازه را شب باز نکنند (صحیح است) حافظ مال مردم و حیثیت مردم در ادب و سلوک سرمشق باشد پلیس دنیا چطورند با ابرین بطور ادب صحبت میکنند اگر او نظری داده مدد واحد باشد پلیس یعنی مدد واحد آقای زاهدی این موقع موقعی است که باید این حرف ها زده شود و شما موظفید شما که انشاء الله جوانید بنده که اینجا الان هستم میدانم که این مرض من ... والا تناول و پول ندارم می گویند برو بفرنگستان و ندارم بروم انشاء الله آقدر خدمت بکنم که گناهانم اگر داشته باشم جبران بکنم توهم گناه کردی زیاد هم گناه کردی و البته عبادت تو و امثال تو این است که در این موقع فکر اساسی به کنید که مملکت از وجود پلیس و مأمور شهریانی امین و صحیح و عدل واحد بهره مند بشود این است هر اریض بنده حالا اگر این اندازه برای مذاکرات کافی است که کافی است و گرنه چه مانعی دارد آقایان دیگر هم اظهار نظر فرمایند و اگر فرمایشات و نظریاتی دارند در دسترس شما بگذارند (احسن)

(۹) تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

نایب رئیس - باید رأی گرفت بکفایت مذاکرات و چون عده برای رأی کافی نیست جلسه را ختم میکنم جلسه بعد ساعت ۹ روز یکشنبه و دستور جلسه دنباله همین لایحه خواهد بود

(مجلس یکبارگی قبل از ظهر ختم شد)

نایب رئیس مجلس شورای ملی

جواد سنجی